

Herning
Kommune

Budget 2017

GENEREL DEL

MÅL, OVERSIGTER OG BEMÆRKNINGER

Indholdsfortegnelse

	Side
GENEREL DEL	
Forord.....	5
Generelle bemærkninger.....	7
Økonomisk politik	33
Bevillingsregler.....	37
Resultatopgørelse	41
Hovedoversigt til budget.....	43
Tværgående artsoversigt til budget	45

Byrådet i Herning Kommune har vedtaget kommunens budget for 2017 og overslagsårene. 27 af byrådets 31 medlemmer stemte for budgetforliget, som endnu engang bekræfter, at Herning Kommunes økonomi grundlæggende er sund og robust.

Det er ikke en selvfølge i en tid, hvor skiftende regeringer kører en ganske stram, økonomisk kurs over for de danske kommuner, set under et. En kurs, som der er bred enighed om næppe ændres væsentligt de kommende år, uanset hvilken farve regeringen måtte have. De danske kommuner ser ind i en fremtid, hvor der næppe vil være flere, men snarere færre penge til rådighed til de velfærdsydelse, borgerne efterspørger.

Budget 2017 for Herning Kommune afsætter penge til en række initiativer til gavn for ikke mindst nogle af de borgere, der har det svært. Samtidig fastholdes satsningen på fritids- og idrætsområdet. Der sættes således penge af til halbyggerier i Sørvad, Hammerum-Gjellerup, Gullestrup og Sinding-Ørre.

Budgetforliget anerkender også det store arbejde, der gøres i de mange, lokale virksomheder. Derfor afsættes der over to år 15 mio. kr. til at støtte konkrete projekter, som har til formål at skabe de bedst mulige rammer for fortsat vækst og udvikling i de lokale virksomheder.

Alt i alt sikrer Budget 2017, at Herning Kommune fortsat vil være det midt- og vestjyske lokomotiv. Herning Kommune er – og skal fortsat være – et godt sted at bo, arbejde, uddanne sig og drive virksomhed. Kort sagt: Et godt sted at leve.

Kommunes skatteprocent og grundskyldspromille er uændret 24,9 og 20,53.

Du kan læse mere om hvilke planer, mål og visioner, der er i Herning Kommune, i budgettet.

Budgetdokumentet er struktureret på følgende vis:

- De hvide sider giver et overordnet indblik for dem, der har behov for generel viden om budgettet.
- De farvede sider giver udvalg for udvalg (farvemæssigt adskilt), serviceområde for serviceområde mulighed for at gå mere i detaljen og er for dem, der har behov for specifik viden om de enkelte områder.

Hvert serviceområde er beskrevet med følgende indhold:

- Målformuleringer (udfordringer, fokusområder og politiske årsmål)
- Driftsbemærkninger
- Bevillingsoversigt

Herudover består budgetmaterialet af en investeringsoversigt og en takstoversigt.

Lars Krarup
Borgmester

Erik Hattens
Kommunaldirektør

God læselyst.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

1. Resume

Budgettet for 2017 blev vedtaget af Byrådet tirsdag den 11. oktober 2016. Skatteprocenten blev fastsat til 24,9. Grundskyldspromillen blev fastsat til 5,73 for landbrug og lignende og 20,53 for øvrige ejendomme. Dækningsafgift af offentlige ejendomme blev fastsat til 10,265 promille af grundværdierne og 8,750 promille af forskelsværdien – alle uændrede i forhold til 2016. Herning kommune har valgt at benytte sig af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2017 vedr. indkomstkatten.

Budgettet for 2017 samt overslagsårene 2018-2020 viser et forventet samlet likviditetsunderskud på 29,5 mio. kr. Isoleret set for 2017 budgetteres der med et likviditetsunderskud på 2,1 mio. kr.

Resultatet for det skattefinansierede område (excl. renovation) viser i budgetperioden en samlet likviditetsforbedring på 8,4 mio. kr.

RESULTATET AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE:

Indtægterne udgør i alt 5.096,4 mio. kr.

Skatteindtægterne udgør 3.734,6 mio. kr. og består af indkomstskatter, selskabsskatter, grundskyld og dækningsafgifter.

Tilskud og udligning udgør 1.361,8 mio. kr. og består af det såkaldte bloktilskud, udligning af selskabsskat, bidrag til regionerne, beskæftigelsestilskud samt diverse særtilskud.

Netto forventes renterne at medføre en indtægt på 11,6 mio. kr. Afdrag på lån er budgetteret med en udgift på 45,5 mio. kr.

Driftsudgifterne udgør i alt 4.876,8 mio. kr., hvoraf servicedriftsudgifterne udgør 3.410,3 mio. kr. Anlægsudgifterne andrager 213,1 mio. kr. incl. jordforsyning.

På de øvrige finansieringskonti, der omfatter langfristede tilgodehavender og øvrige finansforskydninger forventes indtægter på 23,3 mio. kr.

Resultatet af det skattefinansierede område er specificeret på de følgende sider.

Tallene er specificeret i tabellen nedenfor.

1.000 i løbende priser	Budget 2017	Budgetoverslag		
		2018	2019	2020
A Generelle indtægter:				
Skatteindtægter	-3.734.619	-3.850.357	-3.975.351	-4.105.911
Tilskud og udligning	-1.361.762	-1.309.299	-1.269.207	-1.237.016
Generelle indtægter i alt	-5.096.381	-5.159.656	-5.244.558	-5.342.927
B Renter og afdrag:				
Renter (netto)	-11.552	-11.126	-9.359	-10.862
Afdrag på optagne lån	45.512	46.372	47.589	49.401
Renter og afdrag i alt	33.960	35.246	38.230	38.539
C Driftsudgifter:				
Serviceudgifter	3.410.433	3.379.334	3.359.228	3.353.804
Overførselsudgifter	1.079.877	1.106.429	1.133.587	1.160.179
Udgifter til forsikrede ledige	148.429	143.624	144.107	146.183
Aktivitetsbestemt medfinansiering	290.119	290.119	290.052	290.052
Refusion fra den centrale refusionsordning	-28.784	-28.502	-28.497	-28.497
Drift af ældreboliger	-23.265	-23.260	-23.256	-23.256
PL-reguleringer	0	89.598	179.861	273.273
Driftsudgifter i alt	4.876.809	4.957.342	5.055.082	5.171.738
D Anlæg m.v.:				
Anlæg excl. jordforsyning	218.692	153.461	134.566	84.907
Jordforsyningen	-5.589	4.708	-2.169	-2.444
Låneoptagelse	0	-4.472	-4.472	0
Diverse finansforskydninger	-23.269	21.911	23.661	28.661
Anlæg m.v. i alt	189.834	175.608	151.586	111.124
Ændring i likvide aktiver (A-B-C-D)	4.222	8.540	340	-21.526
E Renovation i alt	-2.152	10.400	14.770	14.931
Ændring i likvide aktiver (A:E)	2.070	18.940	15.110	-6.595

- foran beløbet = tilgang af likvide aktiver

2. Forudsætninger for budgettet

Pris- og lønfremskrivning

Herning Kommune anvender som udgangspunkt KL.s skøn for løn- og prisudviklingen på landsplan, når pris- og lønudviklingen for de kommende år skal vurderes. I lighed med tidligere år fremskrives der ikke på art 2 samt arterne 4.0, 4.5 og 4.9. Dog fremskrives kontraktlige forhold.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2016 vedr. budgetåret 2017 blev der forventet en samlet pris- og lønstigning på 2,1 %. Skønnet for lønudviklingen var på 2,26 %, medens prisudviklingen blev skønnet til 1,67 %.

KL's skøn primo juli 2016 er en udvikling i lønninger på 2,16 % og en prisudvikling på 1,93 %.

Sammenvejet forudsættes en pris- og lønstigning på 2,1 %.

Tabel 2.1: Pris- og lønskøn 2016-2017

	Sammenvejet	Heraf løn	Heraf priser
Indarbejdet i B17	2,10 %	2,26 %	1,67 %
KL juli 2016	2,10 %	2,16 %	1,93 %
Ændringer	-0,0 %	-0,10 %	+0,26 %

Som det fremgår af tabellen er den sammenvejede regulering uændret. Lønningerne er nedjusteret med 0,10 %, medens priserne er opjusteret med 0,26 %.

Demografiske betingelser

Udviklingen i befolkningstal

De befolkningsforskydninger, som kommunen kan forvente i de kommende årtier, indebærer nogle betydelige udfordringer.

I løbet af de næste 30-40 år vil der ske en betydelig stigning i antallet af ældre samtidig med, at antallet af personer i den erhvervsaktive alder vil ligge nogenlunde stabil. Som følge af tilbagetrækningsreformen, hvor pensionsalderen og efterlønsalderen øges over tid i takt med en forventet stigende levealder, vurderes der ikke som tidligere et fald i antallet af personer i de erhvervsaktive aldre.

Disse demografiske forskydninger vil medføre et pres på de offentlige finanser i form af stigende udgifter til f.eks. folkepension, plejehjem og sundhedsvæsenet. Modsat vil den demografiske tendens med et stigende antal ældre isoleret set trække i retning af et stigende skatteprovenu fra beskatning af pensionsudbetalinger pga. en markant stigning i udbetalingerne i løbet af de kommende årtier.

Udviklingen i befolkningstallet og befolkningssammensætningen har, som det fremgår, afgørende betydning for kommunens udvikling i udgifter og indtægter. Den godkendte befolkningsprognose for perioden 2016-2030 i Herning Kommune indgår derfor som et vigtigt element i kommunens planlægning og budgetlægning på eksempelvis dagtilbudsområdet, skoleområdet og ældreområdet.

Aldersfordelingen af kommunens befolkning er afgørende for den forventede efterspørgsel efter børnepasning i kommunens dagtilbud, antal elever, der kan forventes i kommunens skoler og antal ældre, som efterspørger hjælp fra kommunen m.m. Herning Kommunes planlægning på dagtilbudsområdet, skoleprognose og plejeboligplaner baseres således på befolkningsprognosen. Boligforsyningsplanen indgår som forudsætningsmateriale for befolkningsprognosen, byggemodningsplan og andre temaplaner.

Udviklingen i antallet af erhvervsaktive borgere er bestemmende for skatteindtægterne og forsørgerbyrden.

Aldersfordelingen af befolkningen og en række socioøkonomiske faktorer indgår herudover i bloktilskudsberegningerne i det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

Befolkningstallet i Herning Kommune udgjorde 87.602 pr. 1. januar 2016. I den godkendte befolkningsprognose fra foråret 2016 forventes befolkningstallet i Herning Kommune at stige til 96.718 indbyggere pr. 1. januar 2030.

Den forventede stigning fra 2016-2030 fremgår af nedenstående tabel. Befolkningsprognosen genberegnes hvert andet år, hvilket betyder, at der forventes at blive udarbejdet en ny befolkningsprognose i 2018.

Tabel 2.2: Befolkningsudvikling i udvalgte aldersklasser

	2016	2017	2018	2019	2020	2030	Ændring fra 2016-2020		Aldersfordeling	
							Antal	Procent	2016	2020
0-2 år	2.748	2.770	2.822	2.880	2.918	3.308	170	6,20%	3,14%	3,21%
3-5 år	3.048	3.002	2.970	2.976	2.981	3.371	-67	-2,20%	3,48%	3,28%
6-16 år	12.282	12.302	12.329	12.290	12.252	12.110	-30	-0,24%	14,02%	13,48%
17-24 år	9.327	9.431	9.576	9.743	9.760	9.870	433	4,64%	10,65%	10,74%
25-39 år	15.053	15.235	15.427	15.560	15.691	16.794	638	4,24%	17,18%	17,27%
40-59 år	24.052	24.171	24.317	24.431	24.440	23.964	388	1,62%	27,46%	26,90%
60-64 år	5.131	5.178	5.236	5.212	5.278	6.093	147	2,86%	5,86%	5,81%
65-74 år	9.436	9.559	9.635	9.749	9.758	10.348	322	3,42%	10,77%	10,74%
75-84 år	4.842	5.026	5.275	5.541	5.830	7.722	988	20,41%	5,53%	6,42%
85+ år	1.683	1.741	1.805	1.871	1.953	3.137	270	16,06%	1,92%	2,15%
Total	87.602	88.416	89.393	90.255	90.863	96.718	3.261	3,72%	100,00%	100,00%

Stigningen i befolkningstallet dækker over forskelle i udviklingen i de enkelte aldersklasser i budgetperioden fra 2017 til 2020.

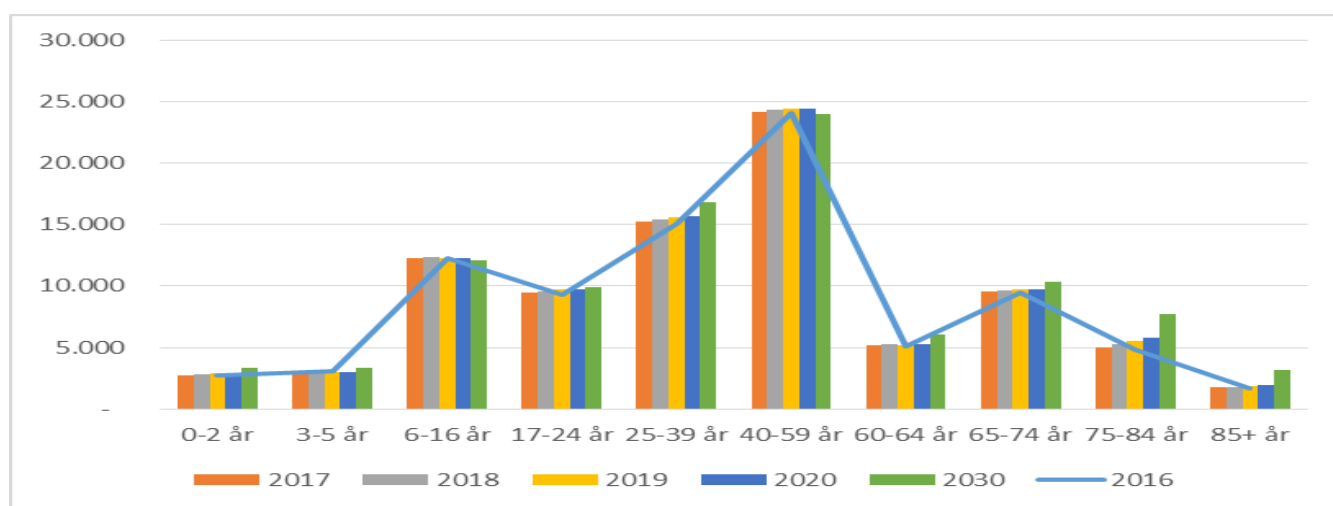
Der forventes en stigning i antallet af 0-5-årige, men et lille fald i antallet af 6-16-årige.

Det samlede antal indbyggere i den erhvervsaktive alder forventes at være svagt stigende

Der forventes stor vækst i befolkningen over 60 år. Stigningen er særlig markant for gruppen af 75+ årige. Som følge af tilbagetrækningsreformen, hvor pensionsalderen øges i takt med en forventet stigende levealder, vil forsørgerbyrden øges.

Udviklingen i befolkningssammensætningen i Herning Kommune 2016-2030 er illustreret i nedenstående figur:

Tabel 2.3: Udvikling i befolkningssammensætningen i Herning Kommune 2016-2030

Aftale om kommunernes økonomi for 2017

Hovedresultaterne i økonomiaftalen for 2017

Aftalen for kommunernes økonomi for 2017 er fortsat præget af en stram styring. Der er budgetsanktion på både serviceudgifter og anlæg, hvilket betyder, at 4 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er betinget af overholdelse af de aftalte udgiftsrammer. Beløbet er fordelt med henholdsvis 1 mia. kr. vedr. anlægsudgifter og 3 mia. kr. vedr. serviceudgifterne. Omprioriteringsbidraget erstattes af et moderniserings- og effektiviseringsprogram.

Omprioriteringsbidrag afskaffes og erstattes af et moderniserings- og effektiviseringsprogram

I 2017 føres 2,2 mia. kr. ud af 2,4 mia. kr. af det kommunale omprioriteringsbidrag tilbage til kommunerne uden særlige bindinger.

Fra 2018 afskaffes omprioriteringsbidraget og erstattes af et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram, der udgør 1 mia. kr. årligt, dog således at kommunerne beholder 0,5 mia. kr., mens de resterende 0,5 mia. kr. frigøres til prioritering bredt i den offentlige sektor. Beløbet vil blive taget i udgiftslofterne fra 2018-2020.

Rammerne for 2017

Den kommunale serviceramme er i 2017 på 242,2 mia. kr. samt en regulering som følge af DUT-princippet. Regnskabssanktionen for serviceudgifterne fortsætter i 2017

Det kommunale anlægsniveau er i 2017 aftalt til 16,3 mia. kr. De kommunale anlægsinvesteringer skal tilpasses i takt med den økonomiske vækst tager til, hvorfor anlægsrammen allerede i 2017 er lidt lavere end i 2016. Der udmøntes i 2017 2,0 mia. kr. fra Kvalitetsfonden til prioritering af de fysiske rammer i folkeskolen, daginstitutioner og på ældreområdet.

Der er afsat en lånepulje på 0,65 mia. kr. til investeringer med et effektiviseringspotentiale.

I forlængelse af aftalen om moderniserings- og effektiviseringsprogrammet er regeringen og KL enige om, at der gennem mere effektiv administrativ drift frigøres 0,3 mia. kr. i 2017.

Puljer på i alt 0,4 mia. kr. til mere pædagogisk personale og klippekort til ekstra hjemmehjælp omlægges fra 2017 til bloktilskud.

Det ekstraordinære finansieringstilskud fortsætter i 2017 og er aftalt til 3,5 mia. kr. Heraf fordeles 2,0 mia. kr. på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår og 1,5 mia. kr. fordeles efter bloktilskudsnøglen.

Derudover er der afsat en lånepulje på 0,5 mia. kr. til styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

Kommunale serviceområder

Flygtninge

Der blev i marts 2016 indgået en aftale mellem Regeringen og KL omkring flygtningeområdet. Aftalen indeholder 50 konkrete initiativer. Aftalen indeholder bl.a. en kontant belønning til kommunerne på 25.000 kr. for hver ekstra flygtning, der kommer i ustøttet beskæftigelse i 2016 og 2017. Desuden ydes der i 2016 og 2017 50% refusion af kommunernes serviceudgifter til midlertidig indkvartering af flygtninge.

Folkeskolen

Regeringen og KL er enige om, at folkeskolereformen er på rette vej, men følger stadig udvikling tæt, særligt med fokus på udfordrede områder.

Inklusionsmålet på 96 pct. afskaffes og de inkluderende læringsmiljøer skal i stedet tage udgangspunkt i det enkelte barn. Afskaffelsen af inklusionsmålet er ikke ensbetydende med mindre inklusion.

Det gennemførte eftersyn af inklusionsindsatsen har ført til, at Regeringen og KL er enige om, at der kan skabes mere synlighed om arbejdet med at skabe inkluderende arbejdsmiljøer. KL vil deltage i drøftelsen af opfølgningsplanen på de øvrige anbefalinger fra ekspertgruppen.

Der er udmøntet 60 mio. kr. til kompetenceudvikling af ledere på folkeskoleområdet for at sikre, at skolelederne er klar til at imødekomme de nye og skærpede krav som følge af det høje ambitionsniveau for folkeskolen.

Det specialiserede socialområde

Det specialiserede socialområde er i fokus, som følge af en betydelig udgiftsvækst og stigende styringsudfordringer. Området er påvirket af borgere med sammensatte og komplekse behov, som kan være spredt over flere regelsæt og forvaltninger. Der er derfor fokus på tværgående samarbejde på socialområdet, bl.a. potentialet for mere sammenhængende forløb.

Der er enighed om at styrke voldsforebyggende indsatser i forhold til voldsepisoder på botilbud. Der skal fremlægges konkrete tiltag til at forbedre indsatsen på området inden udgangen af august 2016.

Et sammenhængende sundhedsvæsen

Den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet skal omlægges fra 2018, således at den bliver mere målrettet. Det betyder, at medfinansieringen bliver aldersdifferentieret.

Fra 2017 vil der blive afregnet for et samlet indlæggelsesforløb for en patient inden for samme region og samtidig bliver tilbagebetalingen ændret, så overskydende medfinansieringsudgifter tilbageføres til kommunerne inden for den enkelte region.

3. Indtægter

Herning Kommunes indtægter på det skattefinansierede område består primært af skatter og tilskud fra staten – det såkaldte bloktilskud. På driftssiden er der bl.a. indtægter fra børnepasning, betaling for mad-service og øvrige mindre brugerbetalingsområder. På anlægssiden stammer de største indtægter fra salg af grunde og ejendomme.

Skatter

Skatterne består af indkomstskat, dødsbøbeskatning, selskabsskat, grundskyld og dækningsafgift af offentlige ejendomme.

Der er i budget 2017 valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag som udgør 13.490,2 mio. kr. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2017 er beregnet ud fra hver enkelt kommunes udskrivningsgrundlag for 2014 som opgjort ved den endelige ”majafregning” for indkomståret 2014 korrigeret for større lovændringer siden 2014. Derefter opgøres garantiprocenten som væksten fra det korrigerede udskrivningsgrundlag i 2014 til det skønnede niveau i 2017. Garantiprocenten for 2017 er fastsat til 10,3 %.

Tabel 3.1: Sammensætning af skatteindtægter 2017-2020

1.000 kr. netto i løbende priser	Budget 2017	Budgetoverslag		
		2018	2019	2020
Indkomstskat	-3.359.058	-3.460.378	-3.571.731	-3.684.304
Afregning vedr. det skrå skatteloft	312	320	328	336
Dødsbøbeskatning	-11.000	-2.000	-2.000	-2.000
Selskabsskat	-85.768	-97.604	-99.945	-100.900
Grundskyld øvrige ejendomme	-222.995	-232.807	-242.352	-256.166
Grundskyld produktionsjord	-18.674	-18.954	-19.238	-20.200
Dækningsafgift af off.ejendomme	-14.529	-15.110	-15.684	-16.563
Forskelsværdier	-22.907	-23.824	-24.729	-26.114
Skatter i alt	-3.734.619	-3.850.357	-3.975.351	-4.105.911

Indtægterne for årene 2018-2020 tager udgangspunkt i KL's budgetlægningsmodel. Modellen validerer oplysninger fra SKAT og foretager en fremskrivning, som er baseret på KL's vurdering af udviklingen i udskrivningsgrundlaget.

Tabel 3.2: Udskrivningsgrundlag og grundskyldspromille

1.000 kr. netto i løbende priser	Budget 2017	Budgetoverslag		
		2018	2019	2020
Udskrivningsgrundlag, indkomstskat:				
Statsgaranteret udskrivningsgrundlag	13.490,2			
Skøn over udskrivningsgrundlag - statsgaranti				
Skatteprocent		13.897,1	14.344,3	14.796,4
Forudsat stigningsprocent	24,9	24,9	24,9	24,9
		3,01	3,21	3,15
Afgiftspligtige grundværdier:				
Øvrige grunde	14.120,9	14.647,7	15.162,2	16.003,0
Produktionsjord	10.861,9	11.340,0	11.804,8	12.477,7
Grundskyldspromille - produktion	3.259,0	3.307,7	3.357,5	3.525,3
Grundskyldspromille - øvrige	5,73	5,73	5,73	5,73
Dækningsafgift offentlige ejendomme	20,53	20,53	20,53	20,53
Promille for off. ejendomme	1.415,4	1.472,0	1.527,9	1.613,5
Forskelsværdier	10,265	10,265	10,265	10,265
Promille for forskelsværdier	2.618,0	2.722,7	2.826,2	2.984,4
Forudsat stigningsprocent	8,75	8,75	8,75	8,75
		3,72	3,51	5,54

Tabellen viser det anvendte udskrivningsgrundlag for indkomstskat og afgiftspligtige grundværdier.

Tabel 3.3: Statsgaranti over for selvbudgettering i 2017-2020

Statsgaranti -1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
Antal indbyggere	88.197	88.512	88.875	89.300
Skatter	3.725,6	3.850,4	3.975,4	4.105,9
Tilskud/udligning	1.361,8	1.244,3	1.234,2	1.222,0
I alt statsgaranti	5.087,4	5.094,7	5.209,6	5.327,9
Selvbudgettering – 1.000 kr.				
Antal indbyggere	88.416	88.916	89.416	89.916
Skatter	3.706,3	3.828,4	3.950,6	4.082,0
Tilskud/udligning	1.388,0	1.276,1	1.267,3	1.255,5
I alt selvbudgettering	5.094,3	5.104,5	5.217,9	5.337,5
Forskel*	6,9	9,8	8,3	9,6

*Positive beløb betyder større indtægt ved selvbudgettering.

Som det fremgår af tabel 3.3 vurderes selvbudgetteringen at give et merprovenu i forhold til statsgarantien på 6,9 mio. kr. i 2017. Der er usikkerhed med hensyn til befolkningsantallet, og da merprovenuet kun ud-

gør ca. 7,0 mio. kr. ved selvbudgettering, vælges budgetsikkerheden ved at anvende det statsgaranterede grundlag.

Det skrå skatteloft

Kommunen skal medfinansiere det skrå skatteloft, hvis kommunen har sat eller sætter skatten op i forhold til niveauet 2007, og hvis udskrivningsprocenten overstiger grænsen på den aktuelle medfinansieringsgrænse på 24,87 pct. Begge de nævnte betingelser skal være opfyldt samtidigt for, at en kommune kan blive omfattet af medfinansieringen af det skrå skatteloft. Herning Kommune er omfattet af medfinansieringen af det skrå skatteloft.

Ejendomsskatter

Fastfrysning af grundskyld

Den 25. februar 2016 vedtog Folketinget L 96 om ændring af lov om kommunal ejendomsskat og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. Med loven fastfryses grundskylden for ejerboliger i 2016, således at reguleringsprocenten for disse ejendomme sættes til 0,0 pct. i stedet for den tidligere udmeldte reguleringsprocent på 6,6 pct.

I 2016 har regeringen besluttet at kompensere kommunerne individuelt for deres provenutab på grundskyld. Herning Kommunes provenutab udgør 6,4 mio. kr. i 2016.

Udskrivningsgrundlaget for 2017 vurderes efter fastfrysningen til ca. 14,121 mia. kr. Det er ca. 189 mio. kr. mindre end før fastfrysningen, og svarer til et provenutab på ca. 6,4 mio. kr. Provenutabet er indregnet i bloktilskuddet.

Fastfrysningen gælder kun i 2016, men vil have virkning på kommunernes provenu fra grundskyld i de kommende år. Fra 2017 og frem vil virkningen af fastfrysningen af beskatningsgrundlaget for grundskylden fra 2015 til 2016 indgå i de provenuskøn over grundskylden, der ligger til grund for fastsættelsen af kommunernes bloktilskud.

Kommunens "kompensation" for fastfrysningen i 2017 og frem sker således på baggrund af alle kommuners nye grundværdier for 2017 – som er lavere end ellers i kraft af fastfrysningen i 2016. Samlet set indebærer de lavere grundværdier et lavere grundskyldsprovenu på landsplan, som kompenseres fuldt ud for kommunerne samlet under et med et højere bloktilskud.

KL har regnet skønsmæssigt på effekten af lavere grundværdier og grundskyldsprovenu og højere bloktilskud for den mellemkommunale indtægtsfordeling og vurderer, at den samlede effekt generelt er mindre end 0,05 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. For Herning Kommunes vedkommende udgør 0,05 pct. af beskatningsgrundlaget 7,4 mio. kr.

Reguleringsprocenten

Folketinget har i forbindelse med skattestoppet lagt et loft over, hvor meget den kommunale ejendomsskat kan stige fra år til år. Loftet bliver reguleret med reguleringsprocenten, som udgør den skønnede stigning i udskrivningsgrundlaget på landsplan plus 3 procentpoint dog maksimalt 7 procent.

Reguleringsprocenten for 2015-2016 ligger fast, mens de øvrige endnu er et skøn.

Tabel 3.4: Reguleringsprocent for perioden 2015-2020

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Reguleringsprocent	6,4	0,0	5,5	6,3	6,1	6,3
Skønnet landsudvikling	4,7	1,8	3,8	4,4	4,1	5,7

Tabel 3.4 viser den skønnede udvikling i reguleringsprocenten samt den skønnede udvikling i grundværdierne på landsplan.

Det forventes at tilbagebetaling af ejendomsskat for tidligere skatteår som følge af ændrede ejendomsvurderinger og/eller gamle systemfejl i beregningen af skatteløftet, særligt ved fradrag for forbedringer vil blive afsluttet i 2016.

Dækningsafgift

Den kommunale dækningsafgift kan opkræves af dels offentlige ejendomme dels visse erhvervsjendomme. Der opkræves i Herning Kommune alene dækningsafgift af offentlige ejendomme. Dækningsafgiften udskrives på grundlag af grundværdi samt forskelsværdi (bygningværdi). De afgiftspligtige grundværdier vedr. dækningsafgiften udgør 1.415,4 mio. kr., og 2.618,0 mio. kr. vedr. forskelsværdierne. Det forudsættes, at der fortsat opkræves 10,265 promille i dækningsafgift og 8,75 promille i forskelsværdier. Dækningsafgiften af offentlige ejendomme er i den foreløbige opgørelse for 2016 budgetteret til en indtægt på 37,3 mio. kr.

Selskabsskatter

Skattepligtig selskabsindkomst er siden indkomståret 2007 blevet beskattet med 25 pct., hvor kommunerne modtager 13,41 pct. af provenuet.

Med vækstplanen fra april 2013 er det besluttet at selskabsskattesatsen skal nedsættes fra 25 pct. i 2013 til 22,0 pct. i 2017. For at modvirke at kommunerne mister provenu, øges kommunernes andel af selskabsskatten frem mod 2017, således at kommunernes andel alt andet lige forbliver uændret.

Tabel 3.5: Indfasning af ændringer i selskabsskatten

År	2014	2015	2016	2017	2018
Selskabsskattesats	24,50	23,50	22,00	22,00	22,00
Kommunernes andel	13,68	14,27	15,24	15,24	15,24

I 2017 afregnes provenuet fra selskabsskat for indkomståret 2014 til kommunerne efter viderefordeling og udligning. Nedsættelsen af selskabsskattesatsen får således først virkning på det kommunale provenu fra 2017. Ændringen er fuldt indfaset i den kommunale økonomi fra 2019, når selskabsskatten for 2016 afregnes.

Godt 1/8 tilfalder den eller de kommuner, hvor selskabet har drevet virksomhed.

For kommunerne under ét kompenseres provenutabet ved et højere balancetilskud. Udligningen af selskabsskat med 50 pct. medvirker desuden til at mindske effekten for den enkelte kommune.

Provenuvurderingen i 2018-2020 er baseret på statslige skøn over væksten i selskabsindkomsterne.

Table 3.6: Skøn over vækst i selskabsskatter for perioden 2017-2020

År	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Reguleringsprocent	3,6	13,8	2,4	1,0

Tabellen illustrerer KL's forventninger til udviklingen i budgetperioden.

Tilskud og udligning

Tilskuds- og udligningssystemet består af et bloktilskud samt en landsudligning, en hovedstadsudligning og en tilskudsordning for kommuner med højt strukturelt underskud. Herudover udmeldes der separat beskæftigelsestilskud samt visse særlige tilskuds- og udligningsordninger af mindre omfang.

Udligningssystemet forklares nærmere i den følgende "faktaboks".

Tilskud og udligning består af følgende hovedposter:

Tabel 3.7: Tilskud og udligning 2017-2020

1.000. kr. netto i løbende priser	Budget 2017	--Budgetoverslag--		
		2018	2019	2020
Udligning og generelle tilskud	1.052.220	1.005.419	997.464	1.005.671
Statstilskud	108.168	117.176	115.452	93.627
Udligning af selskabsskat	8.256	9.266	9.352	9.424
Udligning og tilskud – udlændinge	-12.672	-12.651	-12.749	-12.967
Udviklingsbidrag til regionerne	-11.554	-11.827	-12.113	-12.414
Beskæftigelsestilskud	133.128	134.952	136.801	138.675
Tilskud til akutfunktioner i hjemmeplejen	1.428	1.964	0	0
Tilskud til styrkelse af likviditeten	82.788	65.000	35.000	15.000
Tilskud og udligning i alt	1.361.762	1.309.299	1.269.207	1.237.016

Der er i lighed med tidligere år jf. økonomaftalen for 2017 indlagt et ekstra finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. på landsplan. Heraf fordeles 1,5 mia. kr. som grundtilskud til alle kommuner og 2 mia. kr. på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår. Det samlede tilskud udgør 82,8 mio. kr. for Herning Kommunes vedkommende.

Tilskuddet er 2,2 mio. kr. mindre i 2017 end i 2016. Det skyldes bl.a., at Herning Kommunes beskatningsgrundlag stiger med 1,11 % fra 2016 til 2017. Fra 164.940 kr. til 166.780 kr. Udvikling på landsplan stiger kun med 0,82 %. Fra 181.942 kr. til 184.432 kr.

Det bevirker, at kommuner med lavere vækst end landsgennemsnittet, får en større andel af finansieringstilskuddet.

FAKTA

Bloktilskud fordeles efter indbyggertal

Bloktilskud fordeles som hovedregel efter indbyggertal i stedet for beskatningsgrundlag. Hensigten er, at kompensation for nye opgaver i højere grad end tidligere skal afspejle kommunens faktiske udgifter ved de nye opgaver.

Udligningsmetode: Nettoudligning

En kommunes *udligningstilskud* beregnes ud fra kommunens beregnede strukturelle underskud opgjort som forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov og kommunens skatteindtægter, beregnet ud fra en gennemsnitlig skatteprocent. Det strukturelle overskud eller underskud viser således, om en kommune er i stand til at finansiere sit udgiftsbehov ved opkrævning af skat med en gennemsnitlig skatteprocent.

En kommunes *udgiftsbehov* opgøres ud fra befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur i kommunen.

Udligningstilskuddet udgør 61 % af det beregnede strukturelle underskud. Hvis en kommune har et strukturelt overskud, betales i stedet et udligningsbidrag, som beregnes på samme måde som udligningstilskuddet.

Udligningstilskud til kommuner med højt strukturelt underskud

Ordningen indebærer, at der ydes et udligningstilskud til de kommuner, som har et strukturelt underskud over en vis størrelse. Hvis en kommunes strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 95,0 % af det landsgennemsnitlige underskud pr. indbygger, ydes der tilskud til kommunen efter denne bestemmelse. Tilskuddet pr. indbygger udgør 32 % af den del af kommunens strukturelle underskud pr. indbygger, som overstiger ovennævnte grænse på 95 % af det landsgennemsnitlige underskud pr. indbygger. Udgifterne til ordningen finansieres af statens samlede tilskud til kommunerne.

I 2017 udgør tilskuddet på landsplan 6,2 mia. kr.

Beløbet for udligning og generelle tilskud vedrører **nettoudligningen**, hvor Herning Kommune modtager et nettoudligningstilskud på 1.052,2 mio. kr. Beløbet beror på en vurdering af udgiftsbehov contra indtægtsmuligheder.

En del af beløbet vedrører tilskud som ugunstigt stillet kommune. Som ovenfor nævnt er der tale om et tilskud, der udbetales til kommuner med et strukturelt underskud. Herning Kommunes tilskud udgør 92,6 mio. kr. i 2017 mod 96,9 mio. kr. i 2016. 57 (63 i 2016) af landets kommuner har i 2017 et strukturelt underskud.

Desuden er tilskud til ældreplejen og bedre kvalitet i dagtilbud indeholdt i beløbet.

Statstilskuddet udgør 108,2 mio. kr. i 2017.

Selskabsskat

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes. Det vil sige, at de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet, modtager et tilskud pr. indbygger svarende til 50 % af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet. Der er budgetlagt med en indtægt på 8,3 mio. kr. mod en indtægt på 13,8 mio. kr. i 2016.

Udlændinge

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration, sprogundervisning og sociale udgifter mv. til udlændinge.

Kommunerne finansierer disse ordninger under ét, således at bidraget fordeles i forhold til kommunens folketal. Kommuner med få indvandrere, flygtninge og efterkommere vil således samlet yde et bidrag til ordningen, mens kommuner med mange indvandrere, flygtninge og efterkommere samlet vil modtage et tilskud. Der er budgetlagt med en udgift på 12,7 mio. kr. i 2017 mod 12,0 mio. kr. 2016.

Udviklingsbidrag

Den enkelte kommune betaler et årligt udviklingsbidrag til finansiering af de regionale udviklingsopgaver i den region, hvori kommunen ligger. Udviklingsbidraget udgør et fast beløb pr. indbygger, og er i 2017 beregnet til 131 kr. pr. indbygger.

For 2017 andrager den samlede udgift 11,6 mio. kr. mod 11,3 mio. kr. i 2016. For overslagsårene er beløbet prisreguleret.

Beskæftigelsestilskud

Udgifterne til ordningen findes på serviceområde 17 Forsørgelse og Beskæftigelse. Til finansiering af denne udgift modtager kommunen i 2017 et bloktilskud på 133,1 mio. kr. – det såkaldte beskæftigelsestilskud.

Beskæftigelsestilskuddet for 2017 består af:

- Et grundtilskud, som svarer til den enkelte kommunes samlede tilskud i året to år før tilskudsåret opreguleret til tilskudsårets forventede pris- og lønniveau og som udgangspunkt med en generel regulering for ændringer i love og regler på de områder, der er omfattet af beskæftigelsestilskuddet.
- Et merudgiftsbehov, der for kommunerne under ét beregnes som forskellen mellem kommunernes grundtilskud og de skønnede kommunale nettoudgifter for tilskudsåret.

Der udmeldes et foreløbigt beskæftigelsestilskud til kommunerne i året før tilskudsåret. Beskæftigelsestilskuddet midtvejsreguleres i tilskudsåret og efterreguleres året efter tilskudsåret.

Merudgiftsbehovet er fordelt på kommunerne i forhold til bruttoledigheden for dagpengemodtagere (ledige, aktiverede og modtagere af uddannelsesydelse) i 2014.

Tabel 3.8: Udvikling i beskæftigelsestilskuddet og kommunale udgifter 2012-2017

Beskæftigelsestilskud i 1.000 kr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Grundtilskud	220.956	197.856	165.348	192.132	158.652	151.344
Merudgiftsbehov	-29.172	-20.520	-19.776	-54.960	-18.102	-18.216
Beskæftigelsestilskud i alt	191.784	177.366	145.572	137.172	140.550	133.128
Kommunale udgifter (regnskab)	222.387	186.425	156.077	155.625		
Forskel	-30.603	-9.089	-10.505	-18.453		

Som det fremgår af tabellen har de kommunale udgifter gennem årene været større end beskæftigelsestilskuddet.

Ekstraordinært finansieringstilskud

Det indgår i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2017, at der på landsplan i 2017 ydes et ekstraordinært finansieringstilskud på 3.500 mio. kr.

Tilskuddet fordeles på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. fordeles som grundtilskud til alle kommuner fordelt efter indbyggertal.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgaranti) under 171.400 kr. pr. indbygger. Herning Kommunes beskatningsgrundlag pr. indbygger er 166.780 kr.

Herning Kommunes andel af finansieringstilskuddet udgør 82,8 mio. kr. i 2017.

4. Driftsudgifter

Driftsudgifter er udgifter til drift af institutioner og udførelsen af service for borgere og virksomheder. Det kan for eksempel være undervisning i skolerne, pasning af børn, service overfor ældre og handicappede, forsørgelse af ledige, tilskud til idræts- og kulturelle aktiviteter samt vedligeholdelse og drift af infrastruktur.

Driftsudgifterne opdeles på forskellige serviceområder, og er nærmere beskrevet under de enkelte fagudvalg.

Tabel 4.1: Driftsrammer 2017-2020

1.000. kr. netto i 2017 PL	Budget 2017	Budgetoverslag		
		2018	2019	2020
Serviceudgifter	3.410.433	3.379.334	3.359.228	3.353.804
Udgifter til overførselsindkomster	1.079.877	1.106.429	1.133.587	1.160.179
Dagpenge til forsikrede ledige	135.054	130.249	130.732	132.808
Beskæftigelsesindsats forsikrede ledige	13.375	13.375	13.375	13.375
Aktivitetsbestemt medfinansiering	290.119	290.119	290.052	290.052
Drift af ældreboliger	-28.784	-28.502	-28.497	-28.497
Den centrale refusionsordning	-23.265	-23.260	-23.256	-23.256
Driftsudgifter i alt	4.876.809	4.867.744	4.875.221	4.898.465
Pris- og lønfremskrivning	0	89.598	179.861	273.273
Driftsudgifter i alt i løbende priser	4.876.809	4.957.342	5.055.082	5.171.738

Den samlede drift består af serviceudgifter, udgifter til overførselsindkomster, udgifter til forsikrede ledige, aktivitetsbestemt medfinansiering, drift af ældreboliger samt indtægter fra den centrale refusionsordning.

FAKTA

Serviceudgifterne er defineret som de samlede nettodriftsudgifter på hovedkonto 0-6 fratrukket:

Nettodriftsudgifter på de brugerfinansierede områder

Nettodriftsudgifter til overførsler

Overførselsudgifterne er defineret som følgende funktioner: Erhvervsgrunduddannelser, Daghøjskoler, Introduktionsprogram, -ydelse og repatriering, Personlige tillæg, Før tidspensioner, Sygedagpenge, Sociale formål, Kontant- og uddannelseshjælp, Kontanthjælp vedrørende visse gruppe af flygtninge, Aktiverede kontanthjælpsmodtagere, Boligydelse til pensionister, Boligsikring, Særlig uddannelsesordning og midlertidig arbejdsmarkedsydelsesordning og kontantydelsesordning, Revalidering, Løntilskud til personer i fleksjob, Ressourceforløb, Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats, Seniorjob til personer over 55 år samt Beskæftigelsesordninger.

Nettodriftsudgifter til forsikrede ledige

Indtægter fra den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Drift af ældreboliger

FAKTA

Sanktionsmekanisme

Aftalen indebærer etablering af en udgiftsmekanisme, der fremadrettet skal sikre, at udgiftsudviklingen i den kommunale økonomi flugter med aftalerne. Udgiftsmekanismen medfører, at en del af bloktilskuddet er gjort betinget (3 mia. kr.), og som kun udløses såfremt kommunerne under ét overholder det aftalte udgiftsniveau både budget- og regnskabsmæssigt.

Det betingede tilskud udbetales først, når kommunerne over for ministeren har budgetlagt i overensstemmelse med aftalen. Herning Kommunes andel udgør ca. 45,0 mio. kr. Om kommunerne overholder økonomiaftalen afgøres når Danmarks Statistik har indsamlet de vedtagne budgetter fra kommunerne. Vores andel af det betingede bloktilskud tilbageholdes indtil 1. april 2017. Hvis aftalen overholdes bliver det betingede bloktilskud udbetalt de sidste 9 måneder.

5. Anlæg

Hovedtallene i anlægsbudgettet for 2017-2020 ses nedenfor. Der henvises i øvrigt til hæftet – ”Investeringsoversigt 2017-2020” hvori de enkelte projekter er nærmere beskrevet.

Tabel 5.1: Anlægsbudget 2017-2020 på det skattefinansierede område fordelt på hovedfunktion:

1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	72.876	54.050	15.246	20.919
Transport og infrastruktur	34.273	25.800	13.753	29.088
Undervisning og kultur	81.629	67.858	91.088	25.681
Sociale opgaver og beskæftigelse	22.751	7.018	7.018	1.845
Fællesudgifter og administration	1.574	541	541	541
PL-reguleringer	0	2.817	4.910	4.519
I alt	213.103	158.084	132.556	82.593
Heraf kvalitetsfundsprojekter	109.254	60.008	93.917	26.903

Regeringen og KL's udmeldte bruttoramme er på 16,3 mia. kr. Der er aftalt sanktionsmulighed for anlægsbudgetterne under et. Der er p.t. ingen sanktion på regnskabet.

Omregnet til Herning-niveau svarer bruttorammen til ca. 244,5 mio. kr. brutto ekskl. ældreboliger.

Kommunens budget for 2017 udgør 264,5 mio. kr.

6. Renter

Renteindtægterne består næsten udelukkende af renteindtægter af indestående i likvide midler og værdipapirer.

Indtægten består af renter af kortfristede og langfristede tilgodehavender samt forrentning af materiel fra DRIFT. Disse indtægter er anslået til 4,0 mio. kr. Desuden budgetteres der med en indtægt på 2,8 mio. kr., som vedrører Herning Kommunes andel af salg af KMD-ejendomme.

Renteudgifterne består af renter af lån f.eks. vedrørende renter af lån vedr. daginstitutioner, ældreboliger, lån til kvalitetsfondsprojekter og lignende.

Udgifterne udgør i 2017 ca. 16,5 mio. kr., hvoraf renteudgifter til ældreboligerne udgør ca. 7,5 mio. kr.

I forhold til budget 2016 er der tale om et fald i renteudgifterne. Det skyldes, at renteniveauet på variable lån er faldet.

Nedenfor er vist Herning Kommunes forventede renteindtægter og –udgifter:

Table 6.1: Forventede renteindtægter og –udgifter 2017-2020

1.000 kr. – løbende priser	Budget 2017	Budgetoverslag		
		2018	2019	2020
Renteindtægter	-28.031	-27.356	-25.322	-26.548
Renteudgifter	16.479	16.230	15.963	15.686
I alt	-11.552	-11.126	-9.359	-10.862

7. Afdrag på lån, låneoptagelse, gæld m.m.

Tabel 7.1: Afdrag på lån, likviditet m.m. 2017-2020

1.000 kr. – løbende priser	Budget	Budgetoverslag		
	2017	2018	2019	2020
Låneoptagelse	0	-4.472	-4.472	0
Afdrag på optagne lån	45.512	46.372	47.589	49.401
Langfristede tilgodehavender	-2.280	-3.046	-11.296	-6.296
Afdrag på udlån, langfristede tilgodeh.	-544	-544	-544	-544
Finansforskydninger	-20.445	25.501	35.501	35.501
I alt	22.243	63.811	66.778	78.062

Der budgetteres ikke med låneoptagelse i 2017. Indarbejdet låneoptagelse i 2018-2019 vedrører budgetterede udgifter til udvidelse af Rehabiliteringscentret.

Afdrag på optagne lån vedrører bl.a. ældreboliglån, daginstitutioner, plejehjem samt øvrig låneoptagelse.

Langfristede tilgodehavender består af indtægter vedr. salg af EGJ Varme (udbetales over en 10 årig periode), tilskud til Midtjyllands Lufthavn i 2017 samt udgifter til indskud i Landsbyggefonden i forbindelse med opførelse af almene- og ungdomsboliger.

I forbindelse med det politiske arbejdsgrundlag til budget 2014-2017 blev det aftalt, at der som min. årligt skal afsættes 25,0 mio. kr. i Udviklingsfonden. Beløbet er nedsat til 20,0 mio. kr. i perioden 2012-2016, idet der blev brugt 5,0 mio. kr. årligt til "Handlingsplan 2015 – NY VÆKST". Der er igen fra 2017 indarbejdet et beløb 25,0 mio. kr. årligt.

Desuden er der fra 2016 indarbejdet en styrkelse af udviklingsfonden med 11,5 mio. kr. årligt. Beløbet vedr. salg af EGJ Varme.

Budgettet er desuden afbalanceret i forhold til anlægsudgifter til TimeWorld og bevilling til Vækst- og Uddannelsesinitiativer.

Tabel 7.2: Opsparing/forbrug – Udviklingsfonden

1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
Primo beholdning	68.308	54.808	81.308	117.808
Opsparing jf. politisk aftale	25.000	25.000	25.000	25.000
EGJ Varme	11.500	11.500	11.500	11.500
Time World	-45.000	0	0	0
Vækst og uddannelsesinitiativer	-5.000	-10.000	0	0
Ultimo beholdning	54.808	81.308	117.808	154.308

Byrådet besluttede den 16. december 2014 at anvende 150,0 mio. kr. som tilskud til etablering af Time World. Der er foreløbigt frigivet 50,0 mio. kr., som er indarbejdet i tabel 7.2.

Nedenfor ses oversigt over Herning Kommunes forventede langfristede gæld for perioden 2016-2020.

Tabel 7.3: Forventet udvikling i den langfristede gæld 2016-2020

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	2020
Primo	-1.018.397	-997.438	-949.926	-907.026	-862.909
Afdrag	46.959	45.512	46.372	47.589	49.401
Låneoptagelse	-26.000	0	-4.472	-4.472	0
Ultimo	-997.438	-949.926	-907.026	-862.909	812.508

Det fremgår, at gælden med det vedtagne budget for 2017-2020 forventes at nedbringes fra 997,4 mio. kr. i 2016 til 812,5 mio. kr. i 2020.

Tabel 7.4: Forventet udvikling i den langfristede gæld – ekskl. ældreboliger 2016-2020

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	2020
Primo	-319.556	-320.905	-298.122	-275.701	-252.534
Afdrag	24.651	20.783	21.421	22.167	22.984
Låneoptagelse	-26.000	0	0	0	0
Ultimo	-320.905	-298.122	-275.701	-252.534	-228.550

Når der ses bort fra ældreboliglånene forventes det at gælden nedbringes fra 320,9 mio. kr. i 2016 til 228,6 mio. kr. i 2020.

8. Forsyningsvirksomheder

Forsyningsvirksomhederne omfatter renovation. Området finansieres ved brugerbetaling, og skal økonomisk hvile i sig selv over en årrække.

Hovedtallene ses af nedenstående tabel.

Tabel 8.1: Forsyningsvirksomheder – nettodrift og –anlæg

Netto 1.000 kr.	Budget 2017	Budgetoverslag		
		2018	2019	2020
Renovation – drift	-2.710	-2.710	-2.710	-2.710
Renovation – anlæg	558	12.922	16.957	16.846
Pris- og lønregulering	0	188	523	795
I alt	-2.152	10.400	14.770	14.931

I tabel 8.2 vises anlægsbudgettet i perioden.

Tabel 8.2: Forventede investeringer i perioden 2017-2020

1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
Udskiftning af affaldsbeholdere	0	8.764	8.764	1.018
Nederkærgård – genbrugsplads	0	2.582	7.635	7.635
Asfaltering af genbrugspladser	558	558	558	558
Udskiftning af affaldsbeholdere	0	0	0	7.635
I alt investering i perioden	558	12.922	16.957	18.846

Det enkelte års nettoresultat reguleres på mellemregningskonti på den finansielle status. Med det foreliggende budget forventes forsyningsvirksomhedernes mellemregningskonti at udvikle sig, som det fremgår af følgende oversigt.

Tabel 8.3: Forsyningsvirksomhedens mellemregning ultimo året

Netto 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	2020
Primo saldo	-45.345	-38.689	-40.841	-30.441	-15.671
Bevægelse	6.656	-2.152	10.400	14.770	14.931
Ultimo saldo	-38.689	-40.841	-30.441	-15.671	-740

Anm.: - angiver kommunens gæld til forsyningsområdet

Økonomisk politik for Herning Kommune

Den overordnede målsætning for den økonomiske politik er at skabe et grundlag for økonomisk frihed og handlekraft til realisering af ambitionsniveauet for Herning Kommune.

Målsætninger

Politikken indeholder en række langsigtede mål og hensigtserklæringer på såvel kort som langt sigt, der skal føre til fastholdelse og udvikling af en robust økonomi for Herning Kommune.

Effektivisering og planlægning

- Der skal løbende tages de nødvendige skridt til effektiviserings- og rationaliseringsgevinster på baggrund af:
 - a) Udnyttelse af stordriftsfordele
 - b) Organisatoriske – og styringsmæssige tiltag
 - c) Optimering af produktionsmetoder via digitalisering og administrativ forenkling
 - d) Optimering af balancen mellem offentlig leveringspligt og privat ansvar
 - e) Mål for det fremtidige serviceniveau
- For at skabe størst mulig handlefrihed skal den økonomiske planlægning være langsigtet

Balancekrav til resultatopgørelsen

- Der arbejdes med gennemarbejdede flerårsbudgetter, hvor der som minimum er balance over fire år på det skattefinansierede område
- Resultatet af den ordinære drift på det skattefinansierede område skal som minimum kunne dække nettoanlægsudgifter, indskud i Landsbyggefond, afdrag på lån, udviklingsfonden m.v.
- Jordforsyningen skal som udgangspunkt hvile i sig over årene
- Anlægsrammen på det skattefinansierede område prioriteres således, at der gives plads for yderligere nytænkning
- Værdien af kommunens aktiver sikres gennem tilstrækkelig vedligeholdelse

Skatteindtægter og takster

- Udskrivningsprocent og grundskyldspromille søges holdt uændret, medmindre der gennemføres større finansieringsomlægninger på landsplan
- Der indføres ikke dækningsafgift på erhvervsejendomme i perioden 2010 – 2013.
- Der tilstræbes lave og stabile takster på forsyningsområdet samt balance over årene

Lån og kassebeholdning

- Låneoptagelse er som hovedregel ikke et led i den almindelige finansiering af aktiviteter, bortset fra almene kommunale ældreboliger, sanerings- og byfornyelsesopgaver samt energisparende foranstaltninger
- Låneoptagelse herudover kan finde sted efter vurdering i hvert enkelt tilfælde af konkrete anlægsprojekter, byggende på en forretningsmæssig vurdering
- Gældsafvikling vedrørende øvrige lån skal som udgangspunkt ske således, at der altid afdrages mere end der optages
- Kassebeholdningens størrelse skal sikre økonomisk handlefrihed og uafhængighed af indgreb i økonomien (nye opgaver, øgede udgifter, ændret indtægtsgrundlag m.v.)
- Kassebeholdningen kan som udgangspunkt ikke finansiere tillægsbevillinger
- I perioden 2010 – 2013 bliver der hvert år tilført udviklingsfonden minimum 25 mio. kr.
- Styringen af finansielle aktiver og passiver sker indenfor rammerne af den Finansielle Politik for Herning Kommune

Overordnet økonomistyringsmodel

I Herning Kommune er styringsmodellen baseret på et mål - og rammestyringskoncept, hvor styringen sker gennem overordnede målsætninger og økonomiske rammer.

De bærende værdier for styringen er professionalisme, økonomisk sans, god dømmekraft og udfoldelsesfrihed.

- Det budgetmæssige ansvar skal følges af kompetencen til at udmønte de nødvendige handlinger indenfor det pågældende serviceområde. Der er således som udgangspunkt tale om fuld økonomisk og beslutningsmæssig decentralisering
- Som udgangspunkt decentraliseres den økonomiske og beslutningsmæssige kompetence til den enkelte institution for at styrke det lokale driftsansvar
- Der gennemføres to årlige politiske budgetopfølgninger med det for formål, at de nødvendige budgettilpasninger sker rettidigt i forhold til god økonomistyring

- Fagudvalgene har ansvaret for budgetoverholdelse og løbende budgetopfølgning
- Der udarbejdes løbende økonomisk afrapportering til direktionen
- Værdier i budgetprocessen er
 - a) Åbenhed og dialog
 - b) Forudsigelighed og troværdighed
 - a) Rettighed og tid til proces
 - b) Gennemskelighed

BEVILLINGSREGLER

Bevillingsmyndighed

I forbindelse med budgetternes endelige vedtagelse skal følgende regler for årsbudgettets overholdelse fremhæves:

Styrelseslovens § 40: "Årsbudgettet afgiver i den form, hvori det endeligt er vedtaget af kommunalbestyrelsen, den bindende regel for størrelsen af næste års kommunale skatteudskrivning. De poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved årsbudgettets vedtagelse har taget bevillingsmæssig stilling, jf. § 38, stk. 2, afgiver tillige den bindende regel for næste års kommunale forvaltning.

Stk. 2. Bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling. Dog kan foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, om fornødent iværksættes uden kommunalbestyrelsens forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt. Endvidere kan kommunalbestyrelsen bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Stk. 3. Enhver tillægsbevilling skal angive, hvorledes den bevilgede udgift skal dækkes

Byrådet har bemyndiget Økonomi- og Erhvervsudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling. Bemyndigelsen omfatter alene henholdsvis drift til drift og anlæg til anlæg. Det er endvidere forudsat, at Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning om tillægsbevilling træffes efter forudgående dialog med de pågældende udvalg.

Bevillingsbinding

Herning Kommunes bevillingsniveau er fastlagt på følgende serviceområder:

<u>Serviceområder</u>	<u>Fagudvalg</u>
1 Byggemodning	Økonomi- og Erhvervsudvalget/ Teknik- og Miljøudvalget
2 Arealerhvervelser/salgsindtægter	Økonomi- og Erhvervsudvalget
3 Kommunale ejendomme	Teknik- og Miljøudvalget / Byplanudvalget
4 Grønne områder	Teknik- og Miljøudvalget
5 Miljøforanstaltninger	Teknik- og Miljøudvalget
7 Renovation	Teknik- og Miljøudvalget

8	Driftsselskaber	Økonomi- og Erhvervsudvalget / Teknik- og Miljøudvalget
9	Trafik	Teknik- og Miljøudvalget / Byplanudvalget
10	Dagtilbud for børn	Børne- og Familieudvalget
11	Idræt og Fritid	Økonomi- og Erhvervsudvalget/ Kultur- og Fritidsudvalget
12	Folke- og Ungdomsskoler	Børne- og Familieudvalget
13	Handicap og Psykiatri	Social- og Sundhedsudvalget
14	Bibliotek	Kultur- og Fritidsudvalget
15	Kultur	Økonomi- og Erhvervsudvalget / Kultur- og Fritidsudvalget
16	Børn og Familie	Børne- og Familieudvalget
17	Forsøgelse og beskæftigelse	Beskæftigelsesudvalget
18	Sundhed og Ældre	Social- og Sundhedsudvalget
19	Forebyggelse	Forebyggelsesudvalget
20	Administration m.m.	Økonomi- og Erhvervsudvalget
21	Renteindtægter	Økonomi- og Erhvervsudvalget
22	Renteudgifter	Økonomi- og Erhvervsudvalget
23	Kurstab/kursgevinster	Økonomi- og Erhvervsudvalget
24	Finansforskydninger	Økonomi- og Erhvervsudvalget
25	Afdrag på lån, langfristede tilgodehavender	Økonomi- og Erhvervsudvalget
26	Udlån, langfristede tilgodehavender	Økonomi- og Erhvervsudvalget
27	Afdrag på optagne lån	Økonomi- og Erhvervsudvalget
28	Optagne lån	Økonomi- og Erhvervsudvalget
29	Tilskud og udligning	Økonomi- og Erhvervsudvalget
30	Skatter	Økonomi- og Erhvervsudvalget

Driftsbevillinger

Byrådet meddeler en nettobevilling til hver af serviceområderne 1 - 20 og bruttobevillinger til serviceområderne 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29 og 30.

Serviceområderne 23 og 24 skal der ikke tages bevillingsmæssig stilling til, da disse poster indgår i budgettet med henblik på opfyldelse af den finansielle funktion, dvs. for at budgettet kan danne grundlag for byrådets vurdering og stillingtagen til, hvorledes den samlede kommunale aktivitet skal finansieres.

Budgetomplaceringer

Behandles i fagudvalg

Budgetomplacering inden for det enkelte serviceområde.

Budgetomplaceringer, foretaget af fagudvalgene, registreres af fagforvaltningerne.

Der må ikke foretages budgetomplaceringer af budgetbeløb, såfremt det strider mod overordnede mål fastsat af byrådet.

Indsatsområderne kan være fastlagt i såvel planer som bemærkninger til budgettet, eller ved konkret beslutning i den enkelte sag.

Behandles administrativt

Teknisk-administrative budgetomplaceringer inden for det enkelte serviceområde, eksempelvis omplaceringer grundet kontoplanændringer, omplaceringer på institutioner omfattet af økonomisk decentralisering kan foretages af den enkelte forvaltning. Tillægsbevillinger/budgetomplaceringer af beløb fra centrale puljer (f.eks. forsikringer, pensionsforsikringspulje, barselsudligningspulje, pulje vedr. fleks- og skånejob og lignende) kan ske mellem serviceområderne kan foretages uden byrådets godkendelse af Administration og Økonomi.

Byrådsbeslutninger:

Registreringer – tillægsbevillinger, genbevillinger og omplaceringer m.v. - af Byrådsbeslutninger foretages af Koncern Økonomi.

Overførselsadgang/låneadgang

Fagudvalgene har mulighed for at overføre eventuelle opsparede budgetbeløb inden for hvert serviceområde fra budgetåret til efterfølgende år. I forbindelse med Byrådets behandling af overførslen skal der foreligge en redegørelse fra fagudvalget for, hvad overførslen konkret skal anvendes til, og overførslen må ikke omfatte almindelige saldooverførsler.

Fagudvalgene har mulighed for, inden for hvert serviceområde, at låne af næste års budget under forudsætning af, at Byrådet godkender lånet. I forbindelse med Byrådets behandling af lånet skal der foreligge en redegørelse fra fagudvalget for, hvad lånet konkret skal anvendes til. Ikke ansøgte lån vil som hovedregel blive behandlet som "lån" af næste års budget.

Overførselsadgangen/låneadgangen skal på børneområdet, skoleområdet og ældreområdet og andre områder omfattet af selvforvaltningsaftaler/aftaler om økonomisk decentralisering opgøres excl. institutionerne, da reglerne for institutionernes adgang til at overføre/låne fremgår af retningslinier for selvforvaltning/økonomisk decentralisering.

For de finansielle hovedkonti, 7 og 8, er der generelt ikke mulighed for at overføre opsparede budgetbeløb fra et år til et andet eller adgang til at låne af næste års budget.

Anlægsbevillinger

Hovedreglen for anlægsbevillinger er at Byrådet skal søges om særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsprojekt. Anlægsbevillingen til etårige projekter, som er optaget i budgettets investeringsoversigt, kan bevilges i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Byrådet kan søges om en rammeanlægsbevilling når anlægsprojektet opfylder følgende forudsætninger:

- beløbsmæssigt mindre omfang.
- er nært beslægtede (samme projekttype)
- kan afsluttes inden for det pågældende budgetår eller udgør veldefinerede projekter.

Hvis ovennævnte tre betingelser ikke er opfyldt, skal byrådet søges om en særskilt anlægsbevilling til det enkelte projekt.

Når der skal "frigives" budgetbeløb vedr. udlån og låneoptagelse på serviceområderne 26 og 28, gælder de samme regler som ved frigivelse af anlægsbevillinger.

Det er en forudsætning for anlægsbevillingens udnyttelse, at der i budgettet er afsat rådighedsbeløb til afholdelse af de med anlægsarbejder forbundne udgifter og indtægter.

Budgetomplaceringer

Fagudvalgene kan foretage budgetomplacering mellem ikke-frigivne rådighedsbeløb inden for det enkelte serviceområde under forudsætning af, at projekternes iboende præmisser ikke ændres.

Ændring af et frigivet rådighedsbeløb skal godkendes af byrådet.

Overførselsadgang/låneadgang

Fagudvalgene kan overføre såvel uforbrugte ikke-frigivne rådighedsbeløb som uforbrugte rådighedsbeløb vedr. bevilgede anlæg under forudsætning af, at Byrådet godkender overførslen.

Fagudvalgene har ligeledes mulighed for, at låne af næste års budget under forudsætning af, at Byrådet godkender lånet. I forbindelse med Byrådets behandling af lånet skal der foreligge en redegørelse fra fagudvalget for, hvad lånet konkret skal anvendes til.

RESULTATOPGØRELSE

1.000 kr.	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020
INDTÆGTER:				
30 Skatter	-3.734.619	-3.850.357	-3.975.351	-4.105.911
29 Generelle tilskud excl. besk.tilskud	-1.240.188	-1.186.174	-1.144.519	-1.110.755
29 Beskæftigelsestilskud	-133.128	-134.952	-136.801	-138.675
29 Udviklingsbidrag til regionerne	11.554	11.827	12.113	12.414
Skatter og generelle tilskud i alt	-5.096.381	-5.159.656	-5.244.558	-5.342.927

DRIFTSUDGIFTER:				
Økonomi- og Erhvervsudvalget:	533.689	525.189	508.295	499.724
08 Driftsselskaber	55	53	51	51
11 Idræt og fritid	3.459	3.448	3.438	3.438
15 Kultur	18.138	18.085	18.032	18.032
20 Administration mm	512.037	503.603	486.774	478.203
Teknik- og Miljøudvalget:	182.142	181.170	180.716	181.160
01 Byggemodning	-201	-201	-201	-201
03 Kommunale ejendomme mm	11.506	11.468	11.435	11.844
04 Grønne områder	28.350	28.443	28.355	28.355
05 Miljøforanstaltninger	3.874	3.862	3.850	3.850
08 Driftsselskaber	-2.036	-2.032	-2.032	-2.032
09 Trafik	140.649	139.630	139.309	139.344
Byplanudvalget:	670	667	665	665
03 Kommunale ejendomme mm	670	667	665	665
Børne- og Familieudvalget:	1.437.654	1.417.664	1.413.692	1.410.465
10 Dagtilbud for børn	423.842	419.266	419.134	417.728
12 Folke- og ungdomsskoler	760.492	751.691	749.319	747.498
16 Børn og familie	253.320	246.707	245.239	245.239
Social- og Sundhedsudvalget:	995.453	997.343	998.905	1.005.172
13 Handicap	363.057	360.893	358.760	358.760
18 Ældre	632.396	636.450	640.145	646.412
Beskæftigelsesudvalget:	1.247.263	1.267.617	1.295.258	1.323.926
17 Forsørgelse og beskæftigelse	1.247.263	1.267.617	1.295.258	1.323.926
Kultur- og Fritidsudvalget:	184.922	183.193	182.879	182.552
11 Idræt og fritid	93.815	93.542	93.568	93.968
14 Biblioteker	40.475	39.856	39.738	39.411
15 Kultur	50.632	49.795	49.573	49.173
Forebyggelsesudvalget	295.016	294.901	294.811	294.801
19 Forebyggelse	295.016	294.901	294.811	294.801
Driftsudgifter i alt	4.876.809	4.867.744	4.875.221	4.898.465
Skønnede pris- og lønreguleringer	0	89.598	179.861	273.273
Driftsudgifter ialt	4.876.809	4.957.342	5.055.082	5.171.738

RENTER:				
21 Renteindtægter	-28.031	-27.356	-25.322	-26.548
22 Renteudgifter	16.479	16.230	15.963	15.686
Renter m.v. i alt	-11.552	-11.126	-9.359	-10.862

Resultat af skattefinansieret drift	-231.124	-213.440	-198.835	-182.051
--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

ANLÆGSUDGIFTER:				
Økonomi- og Erhvervsudvalget:	48.639	1.796	1.796	1.796
02 Arealerhvervelser/salgsindtægter	1.147	1.147	1.147	1.147
15 Kultur (incl. TimeWorld)	45.918	108	108	108
20 Administration mm	1.574	541	541	541
Teknik- og Miljøudvalget:	38.413	28.411	19.890	27.147
03 Kommunale ejendomme mm	6.040	8.076	4.543	4.218
04 Grønne områder	6.859	4.943	3.925	4.352
09 Trafik	25.514	15.392	11.422	18.577
Byplanudvalget:	9.592	11.241	3.164	11.344
03 Kommunale ejendomme mm	833	833	833	833
09 Trafik	8.759	10.408	2.331	10.511
Børne- og Familieudvalget:	94.726	50.441	81.899	10.572
10 Dagtilbud for børn	21.420	1.514	1.514	1.514
12 Folke- og ungdomsskoler	73.306	48.927	80.385	9.058
16 Børn og Familie	0	0	0	0
Social- og Sundhedsudvalget:	1.331	7.191	7.191	331
13 Handicap	0	0	0	0
18 Ældre og handicappede	1.331	7.191	7.191	331
Kultur- og Fritidsudvalget:	25.991	51.564	15.716	29.198
11 Idræt og fritid	25.476	45.787	15.201	28.683
14 Biblioteker	0	0	0	0
15 Kultur	515	5.777	515	515
Anlægsudgifter ialt	218.692	150.644	129.656	80.388
Skønnede pris- og lønreguleringer (1,84%)	0	2.817	4.910	4.519
Anlægsudgifter i alt	218.692	153.461	134.566	84.907

JORDFORSYNING:				
Byggemodning - TMU	42.758	53.176	50.094	68.546
Salgsindtægter - ØKE	-48.347	-48.553	-52.184	-70.860
Skønnede pris- og lønreguleringer (1,8 %)	0	85	-79	-130
Jordforsyning netto	-5.589	4.708	-2.169	-2.444

Resultat af skattefinansieret område	-18.021	-55.271	-66.438	-99.588
---	----------------	----------------	----------------	----------------

FORSYNINGSVIRKSOMHEDER:				
07 Renovation - drift	-2.710	-2.710	-2.710	-2.710
07 Renovation - anlæg	558	12.922	16.957	16.846
Udgifter ialt	-2.152	10.212	14.247	14.136
Skønnede pris- og lønreguleringer (1,8 %)	0	188	523	795
Forsyningsvirksomhed i alt	-2.152	10.400	14.770	14.931

Resultat af drift og anlæg	-20.173	-44.871	-51.668	-84.657
-----------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

LIKVIDITETSPÅVIRKNING:				
Resultat jf. ovenfor	-20.173	-44.871	-51.668	-84.657
28 Optagelse af lån	0	-4.472	-4.472	0
27 Afdrag på optagne lån	45.512	46.372	47.589	49.401
Ændringer af kortfristede tilgodehavender og gæld samt langfristede tilgodehavender (øvrige finansforskydninger):				
24 Finansforskydninger	-20.445	25.501	35.501	35.501
25 Afdrag på udlån, langfristede tilgodehavender	-544	-544	-544	-544
26 Udlån, langfristede tilgodehavender	-2.280	-3.046	-11.296	-6.296
ÆNDRING AF LIKVIDITET	2.070	18.940	15.110	-6.595

Hovedoversigt til budget

Tekst (beløb i 1.000 kr.)	Budget 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019		Budgetoverslag 2020	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
A. DRIFTSVIRKSOMHED								
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	179.363	-98.112	176.344	-98.112	178.233	-98.112	178.234	-97.703
Heraf refusion	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	69.970	-72.680	69.969	-72.679	69.969	-72.679	69.969	-72.679
2. Transport og infrastruktur	161.005	-18.131	159.980	-18.132	159.653	-18.132	159.688	-18.132
3. Undervisning og kultur	1.131.193	-117.609	1.116.190	-114.180	1.113.441	-113.897	1.105.232	-107.834
Heraf refusion	0	-3.240	0	-3.240	0	-3.240	0	-3.240
4. Sundhedsområdet	383.286	-1.092	382.938	-963	382.460	-963	382.496	-963
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	3.716.293	-952.430	3.734.522	-957.258	3.736.404	-931.163	3.776.690	-937.969
Heraf refusion	0	-372.989	0	-381.798	0	-371.376	0	-377.128
6. Fællesudgifter og administration m.v	552.602	-59.559	544.570	-58.155	525.413	-58.116	516.842	-58.116
A. Driftsvirksomhed i alt	6.193.712	-1.319.613	6.184.513	-1.319.479	6.165.573	-1.293.062	6.189.151	-1.293.396
Heraf refusion	0	-376.229	0	-385.038	0	-374.616	0	-380.368
B. ANLÆGSVIRKSOMHED								
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	123.709	-50.833	120.589	-66.539	87.916	-72.670	94.265	-73.346
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	558	0	12.922	0	16.957	0	16.846	0
2. Transport og infrastruktur	34.835	-562	25.800	0	13.753	0	29.088	0
3. Undervisning og kultur	81.629	0	67.858	0	91.008	0	25.681	0
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	22.751	0	7.018	0	7.018	0	1.845	0
6. Fællesudgifter og administration m.v	1.574	0	541	0	541	0	541	0
B. Anlægsvirksomhed i alt	265.056	-51.395	234.728	-66.539	217.193	-72.670	168.266	-73.346
Skønnede pris- og lønstigninger vedr. hovedkonto 0-6 (netto)	0	0	103.347	-10.659	206.514	-21.299	310.479	-32.022
	0	0	103.347	-10.659	206.514	-21.299	310.479	-32.022
C. RENTER (7.05 - 7.78)	16.479	-28.031	16.230	-27.356	15.963	-25.322	15.686	-26.548
D. FINANSFORSKYDNINGER								
Forøgelse i likvide aktiver (8.01 - 8.11)	0	0	0	0	0	0	6.595	0
Øvrige balanceforskydninger (8.25 - 8.52)	-22.669	-600	22.511	-600	24.261	-600	29.261	-600
D. Finansforskydninger i alt	-22.669	-600	22.511	-600	24.261	-600	35.856	-600
E. AFDRAG PÅ LÅN (8.63 - 8.78)	45.512	0	46.372	0	47.589	0	49.401	0
SUM (A + B + C + D + E)	6.498.090	-1.399.639	6.607.701	-1.424.633	6.677.093	-1.412.953	6.768.839	-1.425.912
F. FINANSIERING								
Forbrug af likvide aktiver (8.01 - 8.11)	0	-2.070	0	-18.940	0	-15.110	0	0
Optagne lån (8.63 - 8.78)	0	0	0	-4.472	0	-4.472	0	0
Tilskud og udligning (7.80 - 7.86)	80.578	-1.442.340	81.959	-1.391.258	83.493	-1.352.700	85.185	-1.322.201
Refusion af købsmoms (7.87)								
Skatter (7.90 - 7.96)	312	-3.734.931	320	-3.850.677	328	-3.975.679	336	-4.106.247
F. Finansiering i alt	80.890	-5.179.341	82.279	-5.265.347	83.821	-5.347.961	85.521	-5.428.448
BALANCE	6.578.980	-6.578.980	6.689.980	-6.689.980	6.760.914	-6.760.914	6.854.360	-6.854.360

Artsoversigt til budget

Hele 1.000 kr.	Budget 2017	
	Udgifter	Indtægter
1 Lønninger	2.524.631	
1.1 Lønninger	2.501.991	
1.2 Barselsudligningspulje	20.934	
1.5 Kursusgodtgørelse m.v.	-888	
1.6 Personalforsikringer	13.086	
1.8 Løntilskud mv.	-10.492	
2 Varekøb	233.717	
2.2 Fødevarer	17.620	
2.3 Brændsel og drivmidler	62.524	
2.6 Køb af jord og bygninger	10	
2.7 Anskaffelser	6.138	
2.9 Øvrige varekøb	147.425	
4 Tjenesteydelser m.v.	2.039.077	
4.0 Tjenesteydelser uden moms	572.271	
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	382.464	
4.6 Betalinger til staten	236.440	
4.7 Betalinger til kommuner	208.403	
4.8 Betalinger til regioner	362.048	
4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.	277.451	
5 Tilskud og overførsler	1.661.343	
5.1 Tjenestemandspensioner m.v.	11.962	
5.2 Overførsler til personer	1.414.931	
5.9 Øvrige tilskud og overførsler	234.450	
6 Finansudgifter	118.142	
6 Finansudgifter	118.142	
7 Indtægter		-930.612
7.1 Egne huslejeindtægter		-75.026
7.2 Salg af produkter og ydelser		-341.353
7.6 Betalinger fra staten		-22.355
7.7 Betalinger fra kommuner		-278.881
7.8 Betalinger fra regioner		-13.684
7.9 Øvrige indtægter		-199.313
8 Finansindtægter	2.070	-5.648.368
8.0 Finansindtægter	2.070	-3.765.632
8.6 Statstilskud		-1.882.736
Total	6.578.980	-6.578.980

